

nyebb lenne hozzájutni. A segélyért jelentkezőknek igazolniuk kell családos voltukat, vagyontalanságukat és meg kell jelölniük a célt, hogy mire kívánják a segélyt fordítani, ha pedig vetőmagvakat kérnek, igazolniuk kell, milyen darab földön folyik gazdálkodásuk. De a főfeltétel a segélyezések elbírálásánál mégis a vagyontalanság és családos állapot.

HIREK

oooo

Öngyilkosságot elkövető állatok.

A Münchenben megjelenő „Natur und Kultur” című folyóirat egyik füzetében öngyilkosságot elkövető állatokról érdekesítő közleményt olvastunk dr. Knauer F. D. bécsi tudós tollából.

Darvin is, aki — mondja a cikk — bizonyára egyike volt a legmegbízhatóbb megfigyelőknek, említést tesz ilyenekről egyik művében. Darvin szerint egész marhacsordák fojtották önmagukat a Parana folyó vizébe; az állatok ezrei fultak a vízbe és a San Pedro mellett elfolyó folyamán annyira tele volt hullakkal, hogy az egész vidéken érezhető volt a dögszag, ami sokféle betegségnek lett az előidézője. Wimmann C. tanár Upsalában, arról értesít egy munkájában, hogy Norbotten (Lappland) déli részében megfigyelte, hogy az iramszarvasok — farkasok által üldözve — tömegesen ugranak magas sziklákról a mélységbe, ahol természetesen összetört csontokkal terülnek el; állítólag hasonló cselekszenek szintén az iramszarvasok olyan esetekben, amidőn nagy hóföregtetgtől megijednek és szinte pánikszerű félelem fogja el őket. Bizonyos, hogy hasonló cselekedtek már az ősidőkben olyan állatesordák is, amelyek a ragadozó állatok által üzőbe vétettek. A Wels melletti völgykatlanban föltárt leleteket még a tudós Boyd Darkins sem bírja másképp, vagy más eredetre magyarázni. Valószínű, hogy ezen a helyen a barlanghiéná által üldözött állatok ugrottak a mélységbe. A jégkorszakbeli ember által üzött vadlovak is a mély sziklahasadékba zuhantak. Salutre mellett, Lyon-tól északra, a Rhone-völgyben van egy több száz méter hosszú és három méter magas löcsontokból álló réteg; körülbelül 4000 lónak a csontjai lehetnek itt egy rakáson és valószínű, hogy itt egy csapat jégkorszakbeli ember üzött egy farkas lovat és ezek vaktában a mélységbe ugráltak.

De arra is vannak példák, hogy olyan állatok, amelyek nem üldözöttek, szintén öngyilkosságba rohannak. Így például az északi lemmingeket időközönként olyan vándorörszön fogja el, hogy nincs az az akadály, amitől visszariadnának: ezrivel másznak fel a legmeredekebb hegyekre és átusszák a leg-erősebb árral rohanó folyókat is; sőt még a tengernél sem állapodnak meg, hanem eszevesztetten rohannak bele a tengeráradatba és ott pusztulnak el ezrivel. A szibériai mókusok szintén tudunk hasonló jelenségeket: vándorlási vágyuk kielégítésében nem létezik számukra akadály. Több esetben is megfigyelték, hogy a hatalmas Amur folyót át akarták uszni és ilyen alkalomnál mindig tömegesen fultak a vízbe. Más esetekben megfigyelték, hogy a tűz vagy a világosság hajtja vagy vonza az állatokat öngyilkosságba. Marshall jegyezte föl, hogy 1877-ben egy Weimar melletti Taubach nevű falu égése alkalmával megfigyelte, amint egy egész sereg fehér galamb keringett a lángok fölött, míg végre aztán a lángok közé hullottak. A tengerpartok mellett lévő világítótoronyok szintén nagy vonzerőt gyakorolnak a vándormadarakra. Százával pusztulnak el közülök, amint teljes erővel nekirepülnek a kivilágított üvegnek.

Egy külön csoport az állatvilágnak azok az öngyilkosai, amelyek önként az éhhalált választják. Tényleg előfordul, hogy fogságba

esett állatok táplálékot nem vesznek magukhoz és a szó szoros értelmében éhen vesznek. Ragadozó állatokkal történik meg ez néha, de hullóféléknél már sokkal sűrűbben észlelték ezt, míg a legritkább esetek közé tartozik, hogy némely állat bánat miatt mondott le a táplálkozásról. Ilyen állítólag a törpe papagály. Ha ez a madárka elveszti a párját, bánatában nem eszik többet és éhen hal. Kutyákról és lovakról, amelyek a gazdájukat elvesztették, hasonló jegyzett föl a krónika. Mindezek ellenére azonban dr. Knauernek az a véleménye, hogy olyan tudatos, valóságos öngyilkosságról, mint amilyeneket az emberek elkövetnek, állatoknál még sem lehet szó. A felsorolt esetek némelyikében azok az állatok, amelyek a látszat szerint öngyilkosság következtében pusztultak el, inkább a félelem hatása, vagy szökési, esetleg leküzdhetlen vándorörszön hatása alatt állottak. Más esetekben meg olyan jelenségek vonzották, vagy üzték a szóban lévő állatokat, amelyek hatásait vagy következményeit nem ismerhették. Így például valószínű, hogy a fönt említett galambok — mint kizárólagosan nappali állatok — éjjel nem tudtak fájékozódni és a tűz hatását vagy veszedelmét sem ismerték. Ugyanez áll azokra a lovakra, vagy egyéb háziállatokra, amelyek az égő istállóba visszarahannak; ezt nem lehet öngyilkosságnak mondani, mert valószínűbb, hogy az állatokat a félelem üzi abba az épületbe, amelyben addig mindig pihenőt és menedékhelyet találtak.

Sze.

— **Andrássy a királynál.** Bécsből jelentik: A király egy órási kihallgatáson fogadta gróf Andrássy Gyulát. A kihallgatáson a romániai béketárgyalásokkal összefüggő kérdések és számos más bel- és külpolitikai kérdés került szóba. Andrássy este visszautazott Budapestre.

Bécs, február 26. Gróf Andrássy Gyula a délelőtti folyamán több látogatást tett. Politikusokkal és diplomáttal tanácskozott.

— **Éjjei minisztertanács.** Bécsből jelentik: Az osztrák kormány hétfőn este tíz órakor minisztertanácsra ült össze, amelyen a kabinettet összes tagjai résztvettek. Höfer vezérőrnagy kivételével, aki lemondási kérvényét már benyújtotta a királynak. A minisztertanácsban, amely éjjel háromnegyed két óráig tartott, Seidler miniszterelnök elnökölt.

— **Küldetés.** Flatau János, a 305. honvéd gyalogezrednél beosztott 5. honvéd gyalogezredbeli főhadnagynak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartása elismerésül a legfelsőbb dícsérő elismerés — a kardok egyidejű adományozása mellett — tudtul adatott.

— **Kuzmanek és Tamássy tábornokok Przemysl átadásáról.** Bécsből jelentik: Kuzmanek és Tamássy tábornokokat, Przemysl két védőjét, egy tábornokokból álló tiszti becsületbírószék elé állították és felelősségre vonták őket Przemysl átadásáért. A két tábornok részletesen kifejtette azokat az okokat, amelyek őket Przemysl átadására kényszerítették. Rövid tárgyalás után mind a két tábornokot rehabilitálták.

— **Az élelmezési kormánybiztosok eskütétele.** Budapestről jelentik: Az élelmezési kormánybiztosok kedden délelőtti letették az esküt Wekerle Sándor miniszterelnök előtt. Az élelmezési kormánybiztosok most már meg fogják kezdeni működésüket.

— **Kereskedők és a korlátozott világítás.** A világításnak még a tél elején történt lényeges korlátozása nagyon érzékenyen érintette tudvalevőleg a kereskedőket. Most, hogy a napok hosszabbodása folytán a helyzet sokat enyhült, Fonyó Soma kezdeményezésére mozgalmat indítottak a kereskedők, hogy délután 5–6-ig minden üzletben égetni lehessen egy darab 60 wattos fémszálas lámpát, vagy ahol

villany nincs, egy normális gázlámpát. A kereskedők ezt a javukra szóló nagyon csekély és nagyon méltányos újítást beadványban kérik a polgármestertől. Előzőleg megkérdezték a légszuszgyártót, hogy a kérelem teljesítése akadályokba ütközik-e. Pongrácz Albert igazgató azt válaszolta, hogy az igazán szerény kérelem teljesítése „nem ütközik akadályba, mert most már a hosszabb napszakok folytán úgy a légszusz, mint a villamos áram termelésében megtakarítás érhető el”. A kereskedők bemutatják a polgármesternek ezt a véleményt. Értelhető, ha kérésük teljesítésére biztosan számítanak.

— **Szeged átírata és Borsodmegye.** A januári közgyűlés tudvalevőleg elhatározta, hogy az önálló magyar hadsereg fölállítására érdekében fölíratot intéz a kormányhoz. A fölírat támogatása végett esatliakozásra hívták föl az ország összes törvényhatóságait. Borsodmegye az átírat fölött napirendre tért, mivel a nemzeti hadsereg megoldásával a háber végéig, a borsodmegyeiek véleménye szerint, várni kell.

— **Az Oroszországból visszaérkezett hadifoglyok sorsa.** Budapestről jelentik: Oroszországból ezrével érkeznek haza a hadifoglyok. A kormányt a hadifoglyokról való gondoskodás sürgős feladatok elé állítja. Mielőtt hazatérnek, nem szabad kitenni őket újabb szenvedéseknek. Báró Szurmay Sándor honvédelmi miniszter Bécsbe utazott, hogy az illetékes tényezőkkel a magyar hadifoglyok helyzetéről tanácskozzék.

— **A Délmagyarország adománya.** Ismeretes a közönség előtt, hogy a Délmagyarország akciói tekintélyes összegeket eredményeztek a háború alatt jótékony célokra. A Nyíregyházi Ervin-féle hangvereny tiszta jövedelmét, 532,60 koronát juttattuk legutóbb a városi szegényalapra. Az összeget a városi főpénztárba 1064. naplósám alatt fizettük be.

— **Magyar Nők Klubja.** Budapestről jelentik: A Bristol-szállodában hétion délután megalakult a Magyar Nők Klubja. Százötvenen gyűltek össze az alakulásra; százötven arisztokrata-család arisztokrata képviselője, asszonyok, akik régi várkastélyok terméin és ragyogó báltermek ölen eddig nagyszabású csak a rangot hordozták magukkal. Most egyesültek Összeköttetésbe léptek a Feministák Egyesületével is. Gróf Apponyi Albertiné, az alakuló közgyűlés elnöke kijelentette, hogy a Magyar Nők Klubjára nagy szükség van, mert a magyar nőknek nincs egy közös találkozóhelyük, ahol eszméiket cserélhessenek. Az alapszabálytervezet szigorúan kizárja a politikát és a klubban nem folyhat semminemű játék. De a művelődési és társadalmi kérdésekről óhajtanak vitaestélyeket rendezni; erre külön rendező-bizottságot alakítottak gróf Andrássy Gyuláné elnökségével.

— **A gyufa árának makszimálása.** Egyes kereskedők Szegeden huszonöt fillért kérnek egy skatulya gyufaért. A közönség részéről emiatt panasz érkezett Balogh Károlyhoz, a közlélmzési hivatal vezetőjéhez. Balogh tanácsnok jelentette az esetet a polgármesternek, aki kijelentette, hogy makszimálni fogja a gyufa árát, ha meg nem szűnnek a túl magas árak. A közlélmzési hivatal vezetője ezért átírt a szegedi kereskedelmi és iparkamarához, hívja értekezletre az érdekelteket a gyufa árának egységes megállapítása ügyében. Az értekezletet hétfőn megtartották, de határozatot nem hoztak. Mint értesülünk, a polgármester a napokban makszimálni fogja a gyufa árát. Ezzel a hírrel kapcsolatosan azt az információt nyertük, hogy a helyi makszimálás nem segítene, csak rontana a helyzeten, mert — mint minden helyi makszimálás — azzal a következménnyel járna, hogy az áru eltűnnék Szegedről. A szegedi gyufagyár ugyanis nem képes Szegedet ellátni gyufával, mert készletének legnagyobb részét a katonaság számára foglalták le. A szegedi gyufagyár eddig havonta másfél vagon gyufát adott át a szegedi